

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет біолого-технологічний
Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Хвороби мисливських тварин
(вибіркового)

Реалізується в межах освітньої програми

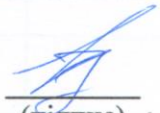
Розведення мисливських тварин

за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

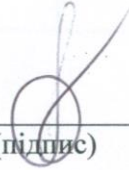
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник: **Ольга БОРДУНОВА** д. с.-г. н., професор, зав. кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин	протокол від 24.06.2024 року №18
	Завідувач кафедри Ольга БОРДУНОВА (прізвище, ініціали) (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми **Віктор ОПАРА**
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма **Вікторія ВЕЧОРКА**
(підпис)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: **Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА**

 Леонтій ХМЕЛЬНИЧИЙ

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації **Надія БАРАНІК**
(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.08 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Хвороби мисливських тварин							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/ генетики, селекції та біотехнології тварин							
3.	Статус ОК	Вібірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)								
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	ОП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр, 11 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
		22		-	-	22	-	106	-
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бордунова О.Г. д.с.-г. тварин зав. кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин, каб. 316г корпусу консультації: щовівторка 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ .							
11.	Контактна інформація	kafedra_selekcii_btf@ukr.net							
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Хвороби мисливських тварин є вибірковою, загально-біологічною навчальною дисципліною, яка пропонується студентам під час підготовки магістрів ОП «Розведення мисливських тварин».</p> <p>Програма навчальної дисципліни реалізується через викладання теоретичного матеріалу та проведення лабораторних занять. Вона належить до наук, які забезпечують формування наукового світогляду у майбутнього фахівця, що працює в галузі тваринництва, або ветеринарної медицини підготовка висококваліфікованого фахівця з технології виробництва і переробки продукції тваринництва здатного до розробки та впровадження ефективних заходів: проводити паразитологічні дослідження мисливських тварин; користуватись визначником паразитів; визначати таксономічну приналежність паразитів та етіологію захворювання тварин; володіти методиками фіксації, збору, з фарбування та виготовлення постійних препаратів; організувати та проводити епізоотологічне обстеження</p>							

		<p>мисливського господарства; визначати епідеміологічний стан території на якій розташоване господарство; проводити огляд туши здобутої дичини на виявлення ознак захворювання; проводити експертизу дичини, яка отруїлася, втопилася, загинула; використовувати засоби безпеки при роботі з біологічним матеріалом.</p>
13.	<p>Мета освітнього компонента</p>	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Хвороби мисливських тварин» є надати студентам знання щодо найбільш поширених хвороб мисливських тварин та основних методів їх діагностики, ветеринарно-санітарного нагляду в мисливських угіддях та ветеринарно-санітарної експертизи м'яса дичини та продуктів полювання, основних санітарно-профілактичних заходів в мисливських угіддях. Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування у студентів уяви про хвороби мисливських тварин, інфекційні захворювання, інвазійні захворювання (протозойні захворювання, гельмінтози, арахноентомози), зоонози, незаразні хвороби, "самолікування та самогієна" диких тварин, ветеринарносанітарний нагляд, ветеринарно-санітарна експертиза м'яса дичини та продуктів полювання, санітарно-профілактичні заходи в мисливському господарстві. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають:</p>
14.	<p>Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП</p>	<p>Студент повинен володіти на достатньому рівні загальними та фаховими компетентностями.</p>
15.	<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snaau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf</p> <p>У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні:</p> <p>відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу.</p> <p>Є неприйнятним для студента:</p> <p>виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності.</p> <p>За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності:</p>

		<ul style="list-style-type: none">– повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);– повторне проходження навчального курсу;– попередження.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

<p>Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»</p>	<p>Як оцінюється РНД</p>
<p>ДРН 1. Розрізняти основні хвороби мисливських тварин; види хвороб та їх збудники; інфекційні хвороби; інвазійні захворювання (протозойні хвороби, гельмінтози, арахноентомози); незаразні захворювання мисливських тварин</p>	<p>тест множинного вибору, індивідуальне завдання, залік</p>
<p>ДРН 2. Характеризувати методи ветеринарно-санітарного нагляду в мисливському господарстві; методи ветеринарно-санітарної експертизи м'яса дичини та продукції полювання; санітарно-профілактичні заходи в мисливському господарстві.</p>	<p>тест множинного вибору, індивідуальне завдання, залік</p>
<p>ДРН 3. Проводити паразитологічні дослідження мисливських тварин; користуватись визначником паразитів; визначати таксономічну приналежність паразитів та етіологію захворювання тварин; володіти методиками фіксації, збору, з фарбування та виготовлення постійних препаратів; організувати та прововиди епізотологчне обстеження мисливського господарства; визначати епідеміологічний стан території на якій розташоване господарство;</p>	<p>тест множинного вибору, письмовий контроль знань</p>
<p>ДРН 4. Оцінювати оглядом тушу здобутої дичини на виявлення ознак захворювання; проводити експертизу дичини, яка отруїлася, втопилася, загинула; використовувати засоби безпеки при роботі з біологічним матеріалом.</p>	<p>Підготовка презентації, тест множинного вибору</p>

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Самостійна робота		Рекомендована література
	Аудиторна робота								
	Лк		Пз		Лб.				
	ден.	заоч.	де н.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	
Тема 1. Ветеринарно-санітарний нагляд у мисливському господарстві 1. Історія виникнення науки ветеринарії та особливості роботи з дикими тваринами в мисливському господарстві. Необхідність вивчення хвороб мисливських тварин. Зв'язок дисципліни з фундаментальними біологічними напрямками. 2. Головні чинники зниження кількості мисливсько-промислових звірів і птахів. Відмінності поширеності окремих захворювань в залежності від природних зон країни. 3. Профілактичні заходи. Лікувальні заходи. Охорона диких тварин.	4	-	-	-	4	-	13		1,3
Тема 2. Класифікація і номенклатура хвороб 1. Класифікація і номенклатура хвороб. Основні поняття. Неінфекційні хвороби тварин: генетичні хвороби, онкологічні, хвороби різних систем та органів, травми 2. Вчення академіка О.М. Павловського про природу осередків захворювань і його значення в вивченні трансмісивних захворювань. Тварини - резервуари трансмісивних захворювань. Їх локалізація. Обмеженість вогнищ певними територіями. Неінфекційні хвороби тварин.	2	-	-	-	2	-	13		2,6
Тема 3. Інфекційні хвороби диких тварин небезпечні для людини 1. Сибірська виразка, бруцельоз, туберкульоз, 2. Туляремія, пастерельоз, сальмонельоз, ботулізм, лістеріоз, лептоспіроз, 3. Сказ, вірусний ентерит, ньюкаслська хвороба, орнітоз, віспа.	4	-	-	-	4	-	14		1,4

<p>Тема 4. Хвороби бактеріального та вірусного походження безпечні для людини</p> <p>1. Загальні хвороби для декількох видів тварин. Бактеріальні хвороби - Некробактериоз.</p> <p>2. Вірусні хвороби - Хвороба Ауескі. Африканська чума свиней. Чума м'ясоїдних - хвороба Карре. Чума рогатої худоби. Стрептококова інфекція. Стафілококова інфекція. Псевдорабієс. Парвовірусний ентерит собак.</p> <p>3. Інфекційний гепатит собак або ензоотичний енцефаломієліт лисиць. Інфекційна енцефалопатія норок. Респіраторний мікоплазмоз. Заразний нежить. Вірусний гепатит качок.</p>	4	-	-	-	4	-	14		5,6
<p>Тема 5. Гельмінтози мисливських тварин</p> <p>1. Трематодози: опісторхоз, фасціольоз, дікроцеліоз, парафістоматодоз, простогоніоз, ехінуріоз, простогоніоз, ехіностоматодози.</p> <p>2. Цестодози: діфіллоботріоз, ехінококкоз, альвеококкоз.</p> <p>3. Нематодози: трихінельоз, аскаридоз, трихоцефальоз, стронгілоїдоз, трихостронгілоз, анкілостоматоз, філяріоз.</p>	2	-	-	-	2	-	13		3,5
<p>Тема 6. Захворювання мисливських тварин, що викликаються найпростішими</p> <p>1. Трансмисивні хвороби: тейлеріоз. бабезіоз оленів, кокцидіози (еймеріози), токсоплазмоз, трипаносомоз, трихоманоз, лейшманіоз, піроплазмоз.</p>	2	-	-	-	2	-	13		1,5
<p>Тема 7. Методи дослідження тварин та інспектування навколишнього середовища щодо виявлення збудників та переносників захворювань</p> <p>1. Прижиттєві методи діагностики та визначення етіології захворювання. Огляд та розтин туши, порядок проведення та засоби безпеки. Гельмінтоскопія. Гельмінтоовоскопія. Гельмінтоларвоскопія: метод Бермана, модифікований метод</p>	2	-	-	-	2	-	13		2,6

флотації. Ветеринарна експертиза дичини, яка отруїлася, втопилася, загинула. Правила утилізації загиблих тварин									
Тема 8. Складнощі утримання диких ратичних у напіввільних або невільних умовах та шляхи їх подолання. 1. Умови утримання та розведення диких тварин у неволі. 2. Ведення обліку тварин, які перебувають у стані неволі. 3. Транспортування і переміщення.	2	-	-	-	2	-	13	-	5,6
Всього	22	-	-	-	22	-	106	-	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Лекція, лабораторна робота	12	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання	26
ДРН 2.	Лекція, лабораторна робота	16	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання	28
ДРН 3.	Лекція, лабораторна робота	8	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка до письмового контролю знань	26
ДРН 4.	Лекція, лабораторна робота, презентація, доповідь	8	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка презентації	26

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2.Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання із теми 1-4	30 балів / 30%	1 семестр, 5 тижднів
2.	Письмовий контроль знань	30 балів / 30%	1 семестр, 10 тижднів

3.	Презентація з доповіддю	40 балів / 40%	<i>1 семестр, 11 тиждень</i>
----	-------------------------	----------------	----------------------------------

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальне завдання із теми 1	0-20 балів	20-24 балів	25-29 балів	30-34 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Завдання виконано із допущенням помилок	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги до виконання, запропоновано власне вирішення проблеми
Письмовий контроль знань	0-20 балів	20-24 балів	25-29 балів	30-33 балів
	Вимоги до виконання не виконано	Вимоги виконано із помилками	Вимоги виконано повністю	Вимоги виконано повністю із висловленням власної точки зору
Презентація з доповіддю 1 семестр	0-19 балів	20-26 балів	25-31 балів	30-33 балів
	Вимоги до виконання не виконано	Завдання виконано із допусканням помилок чи з відсутністю окремих складових частин	Виконано усі вимоги до завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, креативно підготовлено та представлено презентацію
Залік	0-59 не залік	60-78 балів	78-89 балів	90-100 балів

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над лабораторним звітом протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотній зв'язок від викладача після виконання лабораторного звіту	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6.НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

1. Veterinary Parasitology, 4th Edition / M. A. Taylor, R. L. Coop, Richard L. Wall. Wiley-Blackwell. – 2015. - 1032 P.

2. Ветеринарно-санітарна експертиза та санітарна оцінка продуктів забою забійних тварин : навч. посіб. / уклад.: О. М. Якубчак, С. А. Ткачук, Р. І. Білик; Нац. аграр. ун-т. - Київ, 2011. - 139 с.

3. Диференційна патологоанатомічна діагностика інфекційних хвороб тварин : навч. посіб. / уклад.: Г. А. Зон, Л. В. Івановська, М. В. Скрипка; Сум. нац. аграр. ун-т. - Суми : Мрія, 2011. - 206 с.

4. Найпоширеніші інвазійні хвороби свійських тварин в Україні / Ю. Ю. Довгій, О. А. Дубова, Д. В. Фещенко та ін. – Житомир: Полісся, 2011. – 41. С.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / О.М. Єрохіна. – К.: Аграрна освіта, 2014. – 431 с.

6. Ятусевич А. И. Руководство по ветеринарной паразитологии / А. И. Ятусевич, В. Ф. Галат, В. М. Мироненко, А. В. Березовский, М. П. Прус, Е. Л. Братушкина, Н. М. Сорока, М. В. Галат, Л. А. Вербицкая: Учебник. - Минск: ИВЦ Минфина, 2015. - 496 с.

Додаткова література:

1. Infectious diseases of wild mammals / edited by E. S. Williams and I. K. Barker. - 3rd ed. - Iowa State University Press. - 2001. -540 P.

2. Бактеріальні хвороби перепелів на фермах Полтавської, Донецької та Одеської областей / І. І. Панікар, С. О. Ніколаєнко // Вісн. Полтав. держ. аграр. акад. - 2008. - № 3. - С. 94-95.

3. Ветеринарна медицина в єдиній державній системі запобігання та реагування на надзвичайні ситуації : навч. посіб. / С. І. Кабанець, М. В. Козак, Р. Й. Кравців, З. В. Крушельницький, Б. М. Куртяк, М. Т. Мусієнко, В. С. Поліщук, Р. П. Сімонов, А. В. Собко, В. Г. Стояновський; Львів. нац. ун-т вет. медицини та біотехнологій ім. С.З.Гжицького. - Л. : Тріада плюс, 2009. - 418 с

4. Ветеринарна паразитологія: Підруч. / Ю. Г. Артеменко, В. Ф. Галат, Л. П. Артеменко та ін.; За ред. Ю. Г. Артеменка. — К.: Учб.-метод. центр Мінагропрому України, 1998. — 288 с. 5. Засоби профілактики, лікування та боротьби з особливо небезпечними захворюваннями, спільними для людей і тварин / А. І. Завірюха, Г. А. Завірюха // Наука та інновації. - 2005. - 1, № 2. - С. 118-120

6. Іхтіопатологія : навч. посіб. для підготов. фахівців у ВНЗ III - IV рівнів акредитації за напрямками "Водні біоресурси та аквакультура", "Ветеринарна медицина" та "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" / В. В. Власенко, Ю. Д. Темніханов. - Вінниця, 2012. - 526 с.